

Закон о избору народних посланика за Народну скупштину, 1931.

Садржај

I Опште одредбе

II Ко има право да бира

III Ко може бити посланик

IV Бирачки спискови

V Састављање кандидатске листе

VI Потврда кандидатске листе

VII Изборни материјал

VIII Гласачка места, бирачки одбор на гласачким местима, гласање

IX Закључак гласања и сређивање изборног посла на гласачким местима

X Главни бирачки одбор, завршно сређивање изборног посла и проглашење народних посланика

XI Кривице и кривични поступак

XII Прелазна и завршна наређења

Закон о бирачким списковима

342
(497.1)(004.5)

ЗАКОН

192

О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА ЗА НАРОДНУ СКУПШТИНУ

и

ЗАКОН

О БИРАЧКИМ СПИСКОВИМА

ПРЕЧИШЋЕНО ИЗДАЊЕ

КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО
А НАРОДНОМ Скупштини
Федеративне Југославије

Библиотека
БИБЛИОТЕКА

ИЗДАЊЕ И ШТАМПА
ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД — 1935.

Уведено у нови инвентар бр. 2260/4
1 јануара 1942 год.
Београд.

ЗАКОН

О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА ЗА НАРОДНУ СКУПШТИНУ

СА ИЗМЕНАМА И ДОГУНАМА ОД 26 СЕПТЕМБРА
1931 ГОДИНЕ И 24 МАРТА 1933 ГОДИНЕ

И

ЗАКОН

О БИРАЧКИМ СПИСКОВИМА

СА ИЗМЕНАМА ОД 20 ЈУЛА 1934 ГОД.

ИЗДАЊЕ И ШТАМПА
ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД — 1935.

САДРЖАЈ

	Страна
I Опште одредбе	1
II Ко има право да бира	9
III Ко може бити посланик.	10
IV Бирачки спискови	12
V Састављање кандидатске листе	12
VI Потврда кандидатске листе	16
VII Изборни материјал	18
VIII Гласачка места, бирачки одбор на гласачким местима, гласање	18
IX Закључак гласања и сређивање изборног посла на гласачким местима	26
X Главни бирачки одбор, завршно сређивање из- борног посла и проглашење народних по- сланика	28
XI Кривице и кривични поступак	39
XII Прелазна и завршна наређења	45
 <hr/>	
Закон о бирачким списковима	47

Мар. вр.
38625

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег Министра унутрашњих по-
слова, Претседника Нашег Министарског савета,
прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА ЗА НАРОДНУ СКУПШТИНУ

I Опште одредбе

§ 1.

Избори посланика за Народну скупштину која
се састаје у Београду у редован сазив 20 октобра
сваке године, врше се за четворогодишњи период
по одредбама овога закона.

Само у случају рата или какве друге немо-
гућности може се Скупштина држати ван Београда.

Народна скупштина сазива се у редован и
ванредан сазив Краљевим указом на предлог Ми-
нистра унутрашњих послова.

У случају кад се Народна скупштина распусти
пре истека четворогодишњег рока, Указ о распу-
штању мора садржавати наредбу за нове изборе
најдаље у року од три месеца и за састанак Нар-
одне скупштине најдаље у року од четири месеца.

Овако ће се поступити и у случају истека четворо-
годишњег периода.

§ 2.

Избори народних посланика који ће се вршити у један исти дан у целој земљи, у недељу, наређују се указом на предлог Министра унутрашњих послова и по саслушању Министарског савета. Указ ће се објавити у „Службеним новинама”.

§ 3.

За време почев од петнаест дана пре избора и до трећег дана после избора не може никаква власт позвати бираче ни на какве скупове, као: на заједнички рад или кулук, на војничке смотре или вежбања, осим случаја преке потребе; тако исто не може позвати ни поједине бираче, осим у случајевима неодложне потребе или у случајевима ислеђивања злочина и преступа ма које врсте.

У општинама у којима не би био извршен избор дана одређеног указом па буде наређен други избор, ово вреди и за тај избор.

Ако су бирачи били раније куд год позвани или искупуљени, мораће се распустити најдаље на шеснаест дана пре избора.

§ 4.

За град Београд, Земун и Панчево као једно подручје бира се пет посланика.

За поједине бановине бира се, и то: за Бановину Дравску 29, Савску 75, Врбаску 25, Приморску 24, Дринску 39, Зетску 33, Дунавску 52, Моравску 41, и Вардарску 45 посланика.

Овај број мандата у бановинама распоредиће се на сваки административни срез по један, на срезове: Љубљански, мариборски леви брег, осијечки,

беловарски, сплитски и мостарски по два а на градове ван седишта бановина који имају преко 100.000 становника по један.

Остатак мандата распоредиће се на бановинска седишта, и то: на Загреб 4, Љубљану 2, Сарајево 2, а на Бања Луку, Сплит, Цетиње, Нови Сад, Ниш и Скопље по један.

Поједине бановине деле се на изборне округе на које се мандати распоређују овако:

1 Дравска бановина

На изборни округ бр. 1 укупно 15 мандата. У изборни округ бр. 1 спадају ови административни срезови: 1) цељски, 2) доњо-лендавски, 3) горњегратски, 4) коњишки, 5) љутомерски, 6) мариборски леви брег, 7) мариборски десни брег, 8) мурско-саботски, 9) превальски, 10) птујски, 11) словењградски, 12) шмарски, 13) брежички, 14) лашки.

На изборни округ бр. 2 укупно 14 мандата. У изборни округ бр. 2 спадају ови административни срезови: 1) чрномељски, 2) камнишки, 3) кочевски, 4) крањски, 5) кршки, 6) литијски, 7) логашки, 8) љубљански, 9) новомешки, 10) радовљишки, 11) метлишки и 12 град Љубљана.

2 Савска бановина

На изборни округ бр. 3 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 3 спадају ови административни срезови: 1) брињски, 2) доњо-лапачки, 3) госпићски, 4) грачачки, 5) коренички, 6) оточачки, 7) перушићски, 8) сењски, 9) удбински, 10) рабски.

На изборни округ бр. 4 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 4 спадају ови административни срезови: 1) црквенички, 2) чабарски, 3) делнички, 4) новљански, 5) огулински, 6) слуњски, 7) сушачки, 8) војнићки, 9) врбовски, 10) каставски, 11) крчки.

На изборни округ бр. 5 укупно 17 мандата. У изборни округ бр. 5 спадају ови административни

срезови: 1) дуго селски, 2) јастребарски, 3) писаровински, 4) самоборски, 5) сисачки, 6) св. Иван зелина, 7) велико-горички, 8) загребачки, 9) глински, 10) карловачки, 11) костајнички, 12) петрињски, 13) вргинмостски и 14) град Загреб.

На изборни округ бр. 6 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 6 спадају ови административни срезови: 1) ивањечки, 2) клањечки, 3) крапински, 4) лудбрешки, 5) новомарофски, 6) преградски, 7) вараждински, 8) златарски, 9) чаковечки, 10) прелошки, 11) доњостубички.

На изборни округ бр. 7 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 7 спадају ови административни срезови: 1) чазмански, 2) крижевачки, 3) бјеловарски, 4) гарешнички, 5) ђурђевачки, 6) грубишнопољски, 7) копривнички, 8) кутински.

На изборни округ бр. 8 укупно 8 мандата. У изборни округ бр. 8 спадају ови административни срезови: 1) бродски, 2) даруварски, 3) новоградишки, 4) новски, 5) пакрачки, 6) пожешки, 7) винковачки, 8) жупањски.

На изборни округ бр. 9 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 9 спадају ови административни срезови: 1) ђаковачки, 2) доњомихољски, 3) нашички, 4) осијечки, 5) слатински, 6) валповски, 7) вировитички, 8) вуковарски.

3 Врбаска бановина

На изборни округ бр. 10 укупно 15 мандата. У изборни округ бр. 10 спадају ови административни срезови: 1) бањалучки, 2) дубички, 3) градишчи, 4) новљански, 5) дервентски, 6) кортварошки, 7) пријedorски, 8) прњаворски, 9) добојски, 10) теслићски, 11) грчаниччи, 12) модрички, 13) маглајски, 14) дворски и 15) град Бања Лука.

На изборни округ бр. 11 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 11 спадају ови административни срезови: 1) бихаћки, 2) крупски, 3) петровачки,

4) цазински, 5) кључки, 6) сански, 7) бос. граховски, 8) mrкоњићски, 9) гламочки, 10) јајачки.

4 Приморска бановина

На изборни округ бр. 12 укупно 15 мандата. У изборни округ бр. 12 спадају ови административни срезови: 1) бенковачки, 2) биоградски, 3) хварски, 4) имотски, 5) кнински, 6) пречки, 7) шибенички, 8) сињски, 9) сплитски, 10) брачки, 11) макарски, 12) корчулански, 13) метковићски и 14) град Сплит.

На изборни округ бр. 13 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 13 спадају ови административни срезови: 1) коњички, 2) љубушки, 3) мостарски, 4) столачки, 5) прозорски, 6) томиславград, 7) ливањски, 8) бугојински.

5 Дринска бановина

На изборни округ бр. 14 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 14 спадају ови административни срезови: 1) чајнички, 2) фојнички, 3) рогатички, 4) сарајевски, 5) височки, 6) вишеградски, 7) жељачки, 8) зенички, 9) травнички и 10) град Сарајево.

На изборни округ бр. 15 укупно 7 мандата. У изборни округ бр. 15 спадају ови административни срезови: 1) бијељински, 2) брчки, 3) кладањски, 4) сребренички, 5) тузлански, 6) власенички, 7) зворнички.

На изборни округ бр. 16 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 16 спадају ови административни срезови: 1) азбуковачки, 2) јадрански, 3) мачвански, 4) посаво-тамнавски, 5) поцерски, 6) рађевски, 7) ваљевски, 8) колубарски, 9) подгорски, 10) посавски, 11) тамнавски.

На изборни округ бр. 17 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 17 спадају ови административни срезови: 1) ариљски, 2) златиборски, 3) пожешки, 4) рачански, 5) ужички, 6) црногорски, 7) љубићски, 8) трнавски, 9) драгачевски, 10) моравски.

6 Зетска бановина

На изборни округ бр. 18 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 18 спадају ови административни срезови: 1) андријевички, 2) берански, 3) колашински, 4) шавнички, 5) бијело-пољски, 7) ново-варошки, 8) прибојски, 9) пљеваљски.

На изборни округ бр. 19 укупно 5 мандата. У изборни округ бр. 19 спадају ови административни срезови: 1) требињски, 2) билећки, 3) гатачки, 4) љубински, 5) невесињски.

На изборни округ бр. 20 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 20 спадају ови административни срезови: 1) никшићки, 2) даниловградски, 3) подгорички, 4) цетињски, 5) бококоторски, 6) барски, 7) дубровачки, 8) фочански и 9) град Цетиње.

На изборни округ бр. 21 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 21 спадају ови административни срезови: 1) дежевски, 2) дренички, 3) митровички, 4) сијенички, 5) студенички, 6) штавички, 7) подримски, 8) пећки, 9) ђаковички, 10) источки.

7 Дунавска бановина

На изборни округ бр. 22 укупно 6 мандата. У изборни округ бр. 22 спадају ови административни срезови: 1) апатински, 2) батински, 3) дарђански, 4) оџачки, 5) сомборски, 6) кулски.

На изборни округ бр. 23 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 23 спадају ови административни срезови: 1) паланачки, 2) тополски, 3) ново-садски, 4) старо-бачејски, 5) жабальски, 6) сенђански, 7) тителски, 8) град Нови Сад и 9) град Суботица.

На изборни округ бр. 24 укупно 7 мандата. У изборни округ бр. 24 спадају ови административни срезови: 1) илочки, 2) иришки, 3) митровички, 4) румски, 5) старопазовачки, 6) шидски, 7) земунски.

На изборни округ бр. 25 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 25 спадају ови административни срезови: 1) велико-бечкеречки, 2) новобачејски, 3)

Напомена. На овој страни, пети ред одозго, иза речи:
5) бијело-пољски, треба додати: 6) миљешевски.

новокањишки, 4) велико-кикиндски, 5) Томић Јаша, 6) ковачички, 7) панчевачки, 8) алибунарски, 9) белоцркванска, 10) вршачки, 11) ковински.

На изборни округ бр. 26 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 26 спадају ови административни срезови: 1) грочански, 2) јасенички, 3) колубарски, 4) космајски, 5) подунавски, 6) младеновачки, 7) по-жаревачки, 8) рамски, 9) врачарски, 10) посавски.

На изборни округ бр. 27 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 27 спадају ови административни срезови: 1) крагујевачки, 2) гружански, 3) лепенички, 4) орашачки, 5) опленачки, 6) таковски, 7) качерски, 8) орашки, 9) моравски.

8 Моравска бановина

На изборни округ бр. 28 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 28 спадају ови административни срезови: 1) белички, 2) деспотовачки, 3) левачки, 4) параћински, 5) ресавски, 6) темнићки, 7) равнички, 8) млавски, 9) хомољски, 10) звишки, 11) голубачки.

На изборни округ бр. 29 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 29 спадају ови административни срезови: 1) бодљевачки, 2) брзопаланачки, 3) заглавски, 4) зајечарски, 5) кључки, 6) крајински, 7) неготински, 8) поречки, 9) тимочки.

На изборни округ бр. 30 укупно 11 мандата. У изборни округ бр. 30 спадају ови административни срезови: 1) жупски, 2) копаонички, 3) ражањски, 4) расински, 5) трстенички, 6) жички, 7) прокупачки, 8) добрички, 9) косанички, 10) лабски, 11) вучitrнски.

На изборни округ бр. 31 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 31 спадају ови административни срезови: 1) Алексиначки, 2) бањски, 3) бело-паланачки, 4) лужнички, 5) моравски, 6) нишавски, 7) нишки, 8) сврљишки, 9) царибродски и 10) град Ниш.

9 Вардарска бановина

На изборни округ бр. 32 укупно 9 мандата. У изборни округ бр. 32 спадају ови административни срезови: 1) галички, 2) горњо-погошчи, 3) доњо-погошчи, 4) качанички, 5) шарпланински, 6) подгорски, 7) неродимски, 8) грачанички, 9) горски.

На изборни округ бр. 33 укупно 12 мандата. У изборни округ бр. 33 спадају ови административни срезови: 1) босилеградски, 2) кривопаланачки, 3) ма-сурнички, 4) пољанички, 5) прешевски, 6) пчињски, 7) јабланички, 8) лесковачки, 9) власотиначки, 10) жеглиговски, 11) кратовски, 12) гњилански.

На изборни округ бр. 34 укупно 10 мандата. У изборни округ бр. 34 спадају ови административни срезови: 1) битољски, 2) дебарски, 3) кичевски, 4) прилепски, 5) охридски, 6) преспански, 7) струшки, 8) крушевски, 9) мориховски, 10) поречки.

На изборни округ бр. 35 укупно 14 мандата. У изборни округ бр. 35 спадају ови административни срезови: 1) кочански, 2) малешки, 3) овче-пољски, 4) радовишчи, 5) царево-селски, 6) штипски, 7) ве-лешки, 8) дојрански, 9) ќевџелишки, 10) кавадарски, 11) неготински, 12) струмички, 13) скопски, и 14) град Скопље.

Поред тога бира се још онолико посланика колико има носилаца земаљских кандидатских листа које су добиле преко 50.000 гласова.

§ 5.

Највиши изборни орган је Државни одбор.

Овај државни одбор сачињавају: Претседник и потпретседници Сената, Претседник и потпретседници Народне скупштине, Претседник и потпретседник Државног савета, Претседник Касационог суда у Београду, Стола седморице у Загребу, Врховног суда у Сарајеву, Претседник Великог суда

у Подгорици или заменици свих ових претседника односно потпретседника ако су они спречени.

Заменике претседника и потпретседника Сената и Народне скупштине унапред одређује Сенат и сама Скупштина.

§ 6.

Најдаље четвртог дана од дана указа којим је наређен избор посланика састаће се овај Државни одбор на позив претседника Сената и утврдити колико ће у којој општини бити гласачких места, односно колико ће општина представљати једно заједничко гласачко место (§ 34), која ће лица бити претседници бирачких одбора. Овај ће посао Државни одбор свршити и то у „Службеним новинама“ објавити најдаље тридесет дана пре дана избора.

Претседник Сената или његов заменик зака-зује, отвара, руководи и затвара састанке Држав-ног одбора и стара се, да Државни одбор своје послове правилно и на време сврши. Претседник Сената и претседник Народне скупштине претседа-вају Државним одбором наизменично.

Све државне и општинске власти дужне су одмах ставити Државном одбору на расположење потребне му податке и давати захтевано објашње-ње у року који им зато Државни одбор одреди. За неиспуњавање захтева Државног одбора дотични орган казниће се по § 71 овог Закона. Државни одбор може ради објашњења позвати у своје сед-нице Министра унутрашњих послова и министре који му за рад буду потребни.

II Ко има право да бира

§ 7.

Право бирања посланика за Народну скупшти-ну има сваки грађанин, који је навршио 21 го-

дину старости и који је држављанин Краљевине Југославије.

§ 8.

Активни официри као и подофицири и војници под заставом, не могу вршити бирачко право. Ова одредба не важи за чиновнике и службенике грађанског реда у војсци.

§ 9.

Немају права да бирају:

- 1) који су извршном пресудом осуђени на робију или заточење, или на строги затвор или затвор дужи од године дана, док се не поврате у права;
- 2) који су извршном пресудом осуђени на губитак часних права, за време док траје та казна;
- 3) који су под стечиштем;
- 4) који су под старатељством; и
- 5) који су извршном пресудом осуђени на губитак бирачког права због изборних кривица.

III Ко може бити посланик

§ 10.

За посланика у Народној скупштини може бити изабран само онај који има бирачко право без обзира је ли уведен у бирачки списак.

§ 11.

Од сваког се посланика траже ови услови:

- 1) да је држављанин по рођењу или прирођењу Краљевине Југославије;
- 2) да је навршио 30 година и
- 3) да говори, чита и пише службеним језиком.

Народни посланици не могу бити у исто време државни или бановински лиферанти или предузимачи.

§ 12.

Активни државни и бановински чиновници не могу се кандидовати за народне посланике.

Полицијски, финансијски и шумарски чиновници као и чиновници аграрне реформе не могу се кандидовати, осим, ако су то престали бити годину дана пре расписа избора.

Претседници општина могу се кандидовати. Ако буду изабрани за народне посланике имају се одмах после верификације мандата у Народној скупштини изјаснити, задржавају ли мандат или остају претседници општина.

Министри активни и на расположењу могу се кандидовати.

§ 13.

Губе мандат посланици:

- 1) који изгубе бирачко право;
- 2) који се за време трајања свога посланичког мандата приме државне или бановинске службе, и
- 3) који за време трајања посланичког мандата раде са државом или бановином лиферантске или предузимачке послове.

Одребда под 2) у колико се односи на државну службу не важи за министре.

§ 14.

Кад наступи који овакав случај или уопште кад је у питању губитак или попуњавање посланичког места, верификацијони одбор мора најдаље за месец дана од појављеног случаја поднети о томе извештај Скупштини. Ако у томе року одбор не поднесе извештај, Претседништво Скупштине саопштава у првој наредној седници да је посланичко место упражњено, о чему Скупштина исте седнице доноси решење.

§ 15.

Гласање за избор народних посланика врши се јавно и усмено по општинама односно по гласачким местима а по сталним бирачким списковима.

IV Бирачки спискови

§ 16.

Стални бирачки спискови састављају се, потврђују, обзнањују и исправљају према прописима Закона о бирачким списковима.

V Састављање кандидатске листе

§ 17.

(Укинут изменама и допунама од 24 марта, 1933 год.).

§ 18.

Земаљска кандидатска листа саставља се овако:

На челу се означује дан избора. Затим се означи носилац земаљске кандидатске листе, његово занимање и место живљења.

Потом се означује: име и презиме, занимање и место живљења кандидата за све изборне јединице у држави. Испод кандидата за сваку изборну јединицу исписује се име и презиме, занимање и место живљења његовог заменика.

Испод имена носиоца листе, среских кандидата и њихових заменика написаће се одвојено имена два претставника те листе за Главни бирачки одбор и два њихова заменика, као и имена по једног претставника и једног његовог заменика за гласачка места.

Овако састављену листу предлаже најмање по 30 предлагача (правних бирача) из сваког админи-

стративног среза од половине укупног броја административних срезова у држави, с тим, да су ови административни срезови на територији бар две трећине бановина.

Неписмене предлагаче потписаће по њиховом пристанку други, који ће се такође потписати.

Уз земаљску кандидатску листу предлагачи су дужни поднети суду писмену изјаву носиоца, сваког кандидата и његовог заменика која гласи: „Потписани као носилац земаљске кандидатске листе — као посланички кандидат — заменик народног посланика за срез.... изјављујем, да пристајем на ову кандидацију и обавезујем се, да ћу у своме политичком раду чувати државну целину и радити за народно јединство и да нећу приступати верским, племенским и регионалним партијско-политичким удружењима”. Ограде уз изјаву нису допуштене. Потпис на изјави мора бити оверен од надлежног Среског суда а где ових нема од надлежног Првостепеног односно Окружног суда.

За предлагаче за уредност листе није обавезно да на кандидатској листи коју предлажу назначе претставника и његовог заменика за сва гласачка места.

Претставници за поједина гласачка места као и њихови заменици морају бити из општине у којој се гласање врши и уписаны у њен стални бирачки списак.

Без питања и одобрења нико се несме за претставника носиоца земаљске кандидатске листе или претставниког заменика означити и на листи записати.

Кад неко дозна да је на којој год листи за претставника или заменика забележен без свога знања и одобрења, он има право изјавити Касационом суду у Београду да се тога не прима, и суд је

дужан избрисати га, па о томе известити једнога од подносиоца земаљске кандидатске листе.

§ 19.

За претставнике листе у Главном бирачком одбору могу бити означена лица која су уписана у сталне бирачке спискове ма које општине у држави.

§ 20.

Као предлагачи могу да потпишу земаљску кандидатску листу само они који су уписаны у сталне бирачке спискове. За све предлагаче мора се истовремено поднети уверење њиховог надлежног среског односно првостепеног суда, да су уредно уведени у сталне бирачке спискове. Таква уверења издају срески односно првостепени судови у року од три дана.

Потпис може оспоравати само онај чије је име потписано.

Суд је дужан свакоме казати кад буде питан, је ли он потписан или није. Одговор од суда може бити усмен или писмен према захтеву онога који пита. Кад ко од неписмених предлагача усмено пред судом или писмено изјави суду, да је без пристанка свога као предлагач потписан, суд је дужан избрисати га, а о томе известити једнога од подносилаца кандидатске листе који на његово место морају наћи другога најдаље у року од пет дана. У противном суд ће одлучити и у новинама објавити, да та листа не важи, ако на њој не остаје прописани број предлагача.

Оспоравање потписа предлагача може се чинити најдаље за време од осам дана од дана предаје листе суду.

На последњој страни кандидатске листе оставиће се празно место за судско потврђење.

§ 21.

Свака земаљска кандидатска листа мора имати најмање по једног кандидата у сваком административном срезу, где се бира један посланик и по два где се бирају два посланика, по једног кандидата у вароши, за коју се бира посланик, као и по једног кандидата за свако седиште бановина за које се бира посланик, по два или више где се бирају два или више посланика, и по 5 кандидата за управно подручје града Београда, Земуна и Панчева (§ 4); сваки од тих кандидата мора имати свога заменика. У истом административном срезу, вароши односно бановинским седиштима и управном подручју града Београда, Земуна и Панчева, може земаљска кандидатска листа имати више среских кандидата, односно више група кандидата.

Срески кандидати могу се кандидовати највише у три изборне јединице, у ком случају морају бити везани за исту земаљску листу.

Једно лице може бити на истој листи у две изборне јединице кандидат и у трећој заменик, или у једној изборној јединици кандидат и у две заменик.

Заменик среског кандидата може бити заменик у три изборне јединице на истој листи.

Ако се ма којим случајем упразни место посланика који је изабран као срески кандидат, на његово место доћи ће његов заменик.

Они који буду изабрани на више места за народне посланике имају да се изјасне, најдаље за три дана пошто им Скупштина потврди избор, за које се место за посланика примају.

§ 22.

(Укинут изменама и допунама од 24 марта, 1933 године).

§ 23.

Све вароши са срезовима на чијој су територији сачињавају једну изборну јединицу сем вароши, за које се као бановинска седишта по § 4 бира посланик односно посланици, и сем вароши које имају преко 100.000 становника.

VI Потврда кандидатске листе

§ 24.

(Укинут изменама и допунама од 24 марта, 1933 године).

§ 25.

Два примерка овако састављене земаљске кандидатске листе поднеће најмање 5 предлагача, најдаље 15 дана пре избора, на потврду Касационом суду у Београду и предати их претседнику или његовом заменику, који ће им одмах издати реверс о пријему.

Суд ће се најпре уверити из поднетих уверења надлежних среских односно првостепених или окружних судова, јесу ли предлагачи заиста уписаны у сталне бирачке спискове, да ли их има у потребном броју у смислу § 18 и да ли има писмени пристанак и изјава носиоца, среских кандидата и њихових заменика према § 18, па кад се о томе увери, потврдиће листу. Један потврђени примерак вратиће подносиоцима на реверс најдаље за три дана од дана пријема, а други чувати под својим печатом на сигурном месту, од кога ће примерка препис одмах послати Управи Државне штампарије да се обзнати у првом броју „Службених новина” Краљевине Југославије и службених органа Краљевских банских управа под рубриком „Кандидати за народне посланике”.

§ 26.

Уз оригиналне кандидатске земаљске листе поднеће предлагачи још и онолико штампаних примерака колико у срезу односно месту има гласачких места и по два примерка за суд. На штампаним примерцима биће означен само носилац листе, кандидат и заменик за дотични срез односно место (§ 21) и претставник са својим замеником.

У сваком таквом примерку кандидатске земаљске листе мора бити наштампано у врху „За гласачко место Београд, Загреб, Љубљану” На примерцима намењеним оним гласачким местима где се гласа у више одељења или квартова, у врху ће бити наштампано: „За гласачко место”

Суд ће се уверити да ли су на свима штампаним примерцима имена предложених лица назначена сагласно оригиналној кандидатској листи, па ће их све потврдити својим потписом и печатом суда. Од ових штампаних примерака разаслаће у року од три дана надлежном среском односно првостепеном суду за све општине, односно за сва гласачка места њиховог подручја, а све ово уз реверс о пријему.

Бирачки одбор прилепиће на видном месту у гласачкој соби све ове примерке у очи дана избора.

§ 27.

Сваку земаљску кандидатску листу чим се преда јавности, слободно је свакоме преписати или прештампати.

§ 28.

Земаљска кандидатска листа једном предата Касационом суду у Београду, ма и не била потврђена, не може се опозвати нити се у њој могу чинити какве измене. Али ако који од предложених

кандидата умре, или изгуби право да буде биран може се место њега предложити други кандидат.

Овакве измене у листи могу се чинити све до на 48 сати пре избора и оне ће се потврдити на исти начин као и земаљска кандидатска листа.

§ 29.

Ако буде потврђена код суда само једна кандидатска листа вршиће се гласање само за ову листу.

VII Изборни материјал

§ 30.

Министар унутрашњих послова дужан је наредити све што треба те да се у Државној штампарији спреми и на време разашаље свима општинама у држави потребан број образца за изборне записнике и извештаје бирачких одбора.

§ 31.

Обрасце за записнике и извештаје бирачког одбора прописује Министар унутрашњих послова.

§ 32.

Снабдевање општина овим материјалом пада на терет буџета Министарства унутрашњих послова.

VIII Гласачка места, бирачки одбор на гласачким местима, гласање

§ 33.

Бирачи могу гласати сваки само једанпут, само лично, само на гласачком месту своје општине и само за утврђене кандидатске земаљске листе.

§ 34.

Гласачко место биће у згради општинског суда али ако је та зграда неподесна, или ако се гласање врши на више места, онда ће се избор извршити у школској или другој згради коју општински суд за то одреди. Но ни у ком случају гласање се не може извршити у богомољама.

У општинама које имају преко 800 бирача гласање ће се извршити на више места по одељцима, према месту где бирачи станују, а сваки одељак чини једно гласачко место.

Ако су пак домови једне општине много удаљени од зграде где би се гласање имало извршити, тако да ће бирачима бити тешко доћи на биралиште, Државни одбор може и мање општине делити на одељке.

Место где ће се гласати и зграду у којој ће се гласати, општински ће суд обзнати најмање на десет дана пре избора.

Где су општине мале може Државни одбор, ако је то потребно, одредити за све општине само једно гласачко место, али у том случају не сме бити више од 800 бирача удружене у једно гласачко место.

Истодобно када општински судови поднесу сталне бирачке спискове надлежном суду на одобрење, поднеће Краљевској банској управи извештај о томе колики је укупан број бирача уписаных у бирачким списковима у целој општини, и колико би према томе требало установити гласачких места у тој општини. Ове ће извештаје банске управе одмах доставити Министарству унутрашњих послова, које ће на основу њих Државном одбору поднети предлог што се тиче броја гласачких места у дотичној општини. Ако би државни одбор установио већи или мањи број гласачких места него што је у тој општини састављено и

надлежном суду на одобрење поднето сталних бирачких спискова за дотичну општину, имаће тај суд у року од три дана после примљеног извештаја о томе, прво поднесене сталне бирачке спискове преудесити према решењу Државног одбора и поднети их надлежном суду на потврду.

§ 35.

Свака зграда у којој се гласање врши, ако није доволно пространа, мора имати ограђено двориште које се може затворити.

§ 36.

На сваком месту где се врши гласање биће образован бирачки одбор састављен од једног општинског одборника кога одреди срески начелник затим од по једног претставника сваке кандидатске листе које имају своје претставнике и претседника бирачког одбора кога одређује Државни одбор. У случају да бирачи из више општина гласају на једном гласачком месту (§ 34) улази у бирачки одбор из сваке општине по један општински одборник.

Претседници бирачких одбора имају право гласати у општини где на дан избора обављају претседничку дужност, ако поднесу уверење да су уведени у стални бирачки списак своје општине. То ће се уверење приклучити записнику бирачког одбора.

§ 37.

Најдаље за петнаест дана пре дана избора Државни одбор одређује за свако гласачко место претседника бирачког одбора. Ако би који од постављених претседника имао особито важних узрока да се те дужности не прими мора за три дана од када је распоред Државног одбора објављен

молбом својом обратити се Државном одбору и навести узроке због којих се ове дужности не може примити. Ако одбор наведене узроке уважи, разрешиће молиоца од дужности и другог одредити на његово место; не нађе ли Државни одбор да су наведени узроци оправдани, известиће молиоца преко првостепене управне власти да му се молба не може уважити.

Молба после поднесеног рока неће се узимати у поступак.

Само у ванредном и непредвиђеном случају кад би одређени претседник бирачког одбора био неким неодољивим узроцима спречен да дође, замениће га претседник општине или његов заступник у општинама где се гласање врши на једном месту.

А заступнице претседницима бирачких одбора у општинама где се гласање врши на више места, за овај случај одређује срески начелник из реда кметова и општинских одборника дотичне општине, издајући им о томе акт на реверс.

Државни одбор ће сваком лицу које је одредио на изборну дужност дати на реверс акт о постављању потписан од претседника или члanova Државног одбора које овај одреди. Ова ће се предаја вршити лицима која станују у Београду, непосредно а осталим лицима преко надлежних управних власти, које су дужне реверс о предаји акта постављања одмах вратити Државном одбору.

§ 38.

Тако исто најдаље пет дана пре избора срески начелник одредиће једног општинског одборника за члана бирачког одбора и једног одборника који ће овоме бити заменик.

§ 39.

У очи дана избора у три сата по подне сви чланови бирачког одбора или њихови заменици, састаће се у згради где ће бити гласање и ту ће примити на реверс од општинског суда стални бирачки списак, књигу за уписивање гласача, књигу за вођење записника, кандидатске листе, општински печат и остало што треба.

Све кандидатске листе прилепиће на видно место у соби у којој се врши гласање.

§ 40.

Кад бирачки одбор буде све то урадио и буде изабрао потребан број писара и других помагача, и у опште припремио све што ће му сутрадан требати за примање гласова, он ће о свему томе направити записник тога свог првог састанка у коме ће нарочито означити све примљене кандидатске листе и који ће потписати сви чланови бирачког одбора. Најзад ће бирачки одбор одредити стражу која ће непрекидно чувати зграду у којој ће бити гласање.

§ 41.

На дан избора у 7 сати пре подне састаће се бирачки одбор у згради за бирање и наредити да избори почну.

§ 42.

О држању реда за време гласања стара се претседник бирачког одбора. У случају потребе претседник је овлашћен да тражи помоћ од општинске или државне власти, и она је дужна одазвати се његовом позиву. Чланови одбора, који мисле да то није потребно, имају право да забележе у записник своје мишљење.

§ 43.

За време гласања морају заседавати за бирачким столом најмање два члана бирачког одбора. Међу овом двојицом мора увек бити претседник бирачког одбора или општински одборник који је члан бирачког одбора или његов заменик.

§ 44.

Ако ко од претставника кандидатских листа оде са биралишта а не остави заменика, онда ће се избор продужити и без њега а у записнику ће се то забележити.

§ 45.

Нико не сме ступити на биралиште под оружјем или са оруђем употребљивим за бој, сем случаја предвиђеног у § 42 овог Закона кад претседник бирачког одбора позове оружану помоћ ради одржања реда на биралишту.

Ни службеници државни и самоуправни који по службеној дужности носе оружје не могу доћи на биралиште под оружјем ради употребе свог бирачког права.

§ 46.

У собу где се гласа пуштаће се гласачи редом по један или више, никако више од пет од једнапут.

§ 47.

Сваки бирач кад уђе у гласачку собу мора пре гласања казати прво гласно да чују сви чланови гласачког одбора своје име, презиме и занимање, а у градовима где има више гласачких места и свој стан. Претседник бирачког одбора, пошто се увери да је бирач заведен у стални бирачки списак, ако га нико у бирачком одбору не познаје, упитаће га је ли он баш то лице под чијим се

именом јавио да гласа, и напоменуће му законске последице од тога ако на туђе име буде гласао. Кад бирач потврди да је он то лице под чијим се именом јавио да гласа, онда ће се о том непознатом бирачу саставити записник у коме ће се записати лични опис његов као и улица и број његовог стана. Претседник има право наредити да се тако непознат бирач може одмах и фотографисати односно дактилоскопирати. Ако такав непознат бирач не поднесе на захтев одбора доказе о свом идентитету, који би по оцени одбора били довољни за утврђење његове идентичности, онда одбор тога бирача неће пустити да гласа. Ако се догоди да се о неком бирачу породи сумња у бирачком одбору у погледу његовог идентитета, онда ће бирачки одбор решити већином гласова хоће ли се такав бирач пустити да гласа.

Претседник бирачког одбора показаће сваком бирачу све кандидатске листе и питати га за коју листу гласа. Ако је бирач неписмен, на његово захтевање, претседник или један члан бирачког одбора прочитаће му сва имена носилаца и среских кандидата за тај срез односно за то место на свима кандидатским листама. Не учини ли се све ово сваки члан одбора има право да ово примети, а кад се гласање сврши, да у записнику убележи као протест против неправилног поступка одборског.

Бирач гласа за листу јавно, именујући њеног носиоца и среског односно месног кандидата и то ће се записати у нарочити списак који ће бити вођен за сваког среског кандидата посебице.

§ 48.

Чим је који бирач гласао дужан је уклонити се са биралишта. За биралиште сматра се зграда у којој се гласа и њено двориште (авлија).

§ 49.

Бирачки одбор не може никоме закратити да гласа који је уписан у стални бирачки списак. А ако има што да примети он или поједини члан одбора, онда ће одбор или онај члан који такве примедбе има, ставити то у записник. Ако се који гласач пријави да гласа а на његово је име већ неко гласао, онда ће претседник бирачког одбора пошто поступи по првом ставу § 47 и увери се несумњиво о идентичности и упису у стални бирачки списак таквог гласача, наредити да се његово име, презиме и занимање унесе у нарочити списак који ће се водити као списак таквих лица али га неће пустити да гласа. Овај списак бирачки одбор прилаже изборним актима, а у изборни записник уноси се такав случај и означава број таквих лица. При верификовању избора са оваквим случајевима Скупштина може узети у обзир и број ових лица, ако исти утиче на резултат избора.

§ 50.

Гласање траје непрекидно цео дан до шест сати после подне. Само у случају нереда може се избор прекинути за време док се ред не поврати. Повод нереда и време за које је избор морао да буде прекинут забележиће се у записнику. У шест сати затвара се двориште, или зграда ако дворишта нема, и нико се више неће унутра пустити, али продужиће се и даље примање гласова од оних бирача који се буду затекли у дворишту или згради, све док они сви не буду изгласали па ма докле то трајало. Ако је гласање због нереда морало да буде прекинуто дуже од једног сата за толико ће се доцније од шест сати престати са пуштањем гласача на биралиште.

§ 51.

За све време гласања водиће се записник о свему што се буде десило и што ма који од члanova бирачког одбора буде нашао за вредно да се забележи. Сви чланови одбора морају се потписати на записник, али ако се претставници кандидатских листа не би потписали, записник важи и без њиховог потписа.

Сваки члан одбора може одвојити мишљење и ставити своје примедбе.

§ 52.

Точење или давање ма на какав начин алкохолних пића забрањено је на дан избора, на дан пре избора и на дан после избора, а ту ће забрану обнародовати општински суд.

IX Закључак гласања и сређивање изборног посла на гласачким mestima

§ 53.

Кад се сврши гласање пребројаће се по гласачком списку колико је свега бирача гласало. Тада ће се број записати словима на дну гласачког списка па ће се испод тога потписати сви чланови бирачког одбора.

§ 54.

Кад се то изврши, забележиће се у записнику: у које је доба гласање закључено, колико је свега гласача гласало према гласачком списку као и све остало што се односи на ток избора а раније није забележено. Сви чланови бирачког одбора потпишаће се, а сваки од њих има право одвојити мишљење и ставити примедбу.

§ 55.

После свега овога приступиће се пребројавању гласова датих за поједине среске односно месне кандидате, и у сваком списку у који се убележава за коју је кандидатску листу за целу земљу и кога среског односно месног кандидата који гласач гласао забележиће се колико је бирача гласало за поједине среске односно месне кандидате, а колико укупно за сваку кандидатску земаљску листу. Тада ће се број написати словима на дну сваког списка па ће се испод тога потписати сви чланови бирачког одбора.

За овим ће се записник, гласачки списак, стални бирачки списак и спискови у којима су убележавани гласови и гласачи сваке кандидатске листе метнути у један омот и под општинским печатом адресовати надлежном среском односно првостепеном суду за Главни бирачки одбор у Београду.

Пошто се све ово сврши, одбор ће изаћи из бирачке собе, поставити стражу да чува собу непрекидно у којој су остала изборна акта, а кључ од собе претседник ће чувати код себе.

Те ноћи постављена стража неће никога пуштати у ову собу ни под каквим изговором.

§ 56.

Сутрадан по извршеном гласању у седам сати пре подне сви чланови бирачког одбора састају се пред вратима бирачке собе, отварају је и улазе у њу. Пошто се увере да је све у реду и онако како је било остављено, вратиће сав изборни материјал општинском суду и од њега узети натраг реверс. Ако примете какву неуредност, они ће о томе саставити нарочити записник, који ће се са осталим изборним актима предати среском од-

носно првостепеном суду за Главни бирачки одбор. Затим ће претседник узети омот спремљен за Главни бирачки одбор и кренути се на пут да га преда среском односно првостепеном суду.

X Главни бирачки одбор, завршно сређивање изборног посла и проглашење народних посланика

§ 57.

Главни бирачки одбор сачињавају Претседник и потпретседник Државног савета, Претседник Касационог суда у Београду, Претседници Стола седморице у Загребу, Врховног суда у Сарајеву, Великог суда у Подгорици или њихови заменици које они буду сами одредили из истог суда и по два претставника сваке кандидатске листе.

Претседник Главног бирачког одбора је Претседник Државног савета или најстарији по рангу члан овог одбора.

Главни бирачки одбор састаје се и отпочиње свој рад сутрадан по извршеним изборима у девет сати пре подне. Његов је рад пуноважан ако поред претседника или његовог заменика буде на састанку најмање још три члана што ће се у записнику констатовати.

§ 58.

Изборна акта предају претседници бирачког одбора лично старешини среског односно првостепеног суда на реверс, а старешина среског односно првостепеног суда кад прими изборна акта за цео срез, шаље их у истим и неповређеним омотима по једном судији свога суда кога он одреди Главном бирачком одбору у Београд. Одређени судија који носи изборна акта Главном бирачком одбору предаће му запечаћене омоте са изборним актима и накнадним записницима (§ 56) ако их има.

О предаји изборних аката саставиће се кратак записник који потписују претседник Главног бирачког одбора или његов заменик и одређени судија који је изборна акта донео.

§ 59.

Ако на дан избора, због нереда или из будућег другог узрока гласање не буде извршено на једном или на више гласачких места, Главни бирачки одбор наредиће одмах да се на свим тим местима изврши гласање у идућу недељу. Да ће се накнадно гласати претседник општинског суда објавиће у дотичној општини истога дана када му то буде јавио Главни бирачки одбор.

Али ако се и овога пута на неким гласачким местима не изврши гласање, Главни бирачки одбор извршиће свој посао не водећи рачуна о том неизвршеном гласању.

§ 60.

Главни бирачки одбор прегледаће сва изборна акта која су му предата, донеће своје оцене о одвојеним мишљењима и примедбама унесеним у записнике, и ставити ако нађе за потребно своје примедбе односно тога избора на разним гласачким местима.

При доношењу одлуке у Главном бирачком одбору претставници кандидатских земаљских листа могу гласати само у случајевима који се односе на њихове кандидатске земаљске листе.

§ 61.

На основу резултата избора Главни бирачки одбор утврдиће претходно, која је земаљска кандидатска листа добила највећи број гласова (рела-

тивну већину) сабирајући све гласове које су добили сви кандидати везани за ову листу у целој земљи.

Потом ће Главни бирачки одбор потврдити за посланике све носиоце оних земаљских кандидатских листа које имају преко 50.000 гласова у целој земљи.

У управном подручју града Београда, Земуна и Панчева три петине, т.ј. три мандата припадају оној земаљској кандидатској листи која је у целој земљи добила највећи број гласова, и то кандидатима оним редом којим су назначени у земаљској кандидатској листи.

Ако има више група од по пет кандидата везаних за најјачу земаљску кандидатску листу, ови мандати припадашће оној групи, која је добила релативну већину међу свима групама везаним за најјачу земаљску кандидатску листу. Подела мандата на поједине кандидате врши се на исти начин као у првом случају. Остале два мандата поделиће се, овако: ако је најјача земаљска кандидатска листа добила апсолутну већину гласова палих на подручју града Београда, Земуна и Панчева, онда ће се овај остатак делити међу све земаљске кандидатске листе, рачунајући ту и најјачу. Број гласова, који је укупно свака земаљска кандидатска листа добила у управном подручју града Београда, Земуна и Панчева, дели се са један и два. Од бројева добијених оваким дељењем узимају се два највећа и према тим бројевима додељују се ова два мандата земаљским кандидатским листама. У погледу поделе ова два мандата на поједине кандидате важе одредбе о подели прве три петине мандата.

Земаљској кандидатској листи која је добила највећи број гласова у целој земљи, додељиће се три петине укупног броја народних посланика од оног броја који долази на све бановине.

Ове три петине мандата поделиће се на поједине изборне округе и то:

1 Дравска бановина

на изборни округ број 1 укупно 9 мандата;
на изборни округ број 2 укупно 8 мандата;

2 Савска бановина

на изборни округ број 3 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 4 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 5 укупно 10 мандата;
на изборни округ број 6 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 7 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 8 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 9 укупно 5 мандата;

3 Врбаска бановина

на изборни округ број 10 укупно 9 мандата;
на изборни округ број 11 укупно 6 мандата;

4 Пирморска бановина

на изборни округ број 12 укупно 9 мандата;
на изборни округ број 13 укупно 5 мандата;

5 Дринска бановина

на изборни округ број 14 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 15 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 16 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 17 укупно 6 мандата;

6 Зетска бановина

на изборни округ број 18 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 19 укупно 3 мандата;
на изборни округ број 20 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 21 укупно 6 мандата;

7 Дунавска бановина

на изборни округ број 22 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 23 укупно 5 мандата;

на изборни округ број 24 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 25 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 26 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 27 укупно 5 мандата;

8 Моравска бановина

на изборни округ број 28 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 29 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 30 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 31 укупно 6 мандата;

9 Вардарска бановина

на изборни округ број 32 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 33 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 34 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 35 укупно 9 мандата.

Ови мандати поделиће се у појединим изборним окрузима пре свега на оне кандидате везане за најачу кандидатску листу, који урезу, вароши односно бановинском седишту, према свим осталим кандидатима тога среза, вароши односно бановинских седишта, имају апсолутно већину гласова, и то редом према величини броја добивених гласова. Ако овим не би биле иссрпљене поменуте три петине, остали мандати поделиће се редом срезовима, варошима односно бановинским седиштима, најјачим према збиру гласова који су пали на све кандидате урезу, вароши односно бановинском седишту, везане за најјачу земаљску кандидатску листу. Ови мандати припадају оним спреким кандидатима који су међу свима осталим кандидатима тога среза, вароши односно бановинског седишта, везани за ту листу, добили релативну већину.

При овој подели мандата вароши за које се као седишта бановина бирају посланици и вароши од преко 100.000 становника сматраје се исто као

и остали административни срезови. У срезовима и варошима, за које се бирају по два или више посланика, огласиће се сви кандидати изабраним ако је, по апсолутној већини односно по јачини збира гласова који су пали за све групе кандидата тога среза односно вароши, везане за земаљску кандидатску листу, тај срез односно варош, ушла у ред за додељивање мандата. Ако има више група од по два или више кандидата везаних за најачу земаљску листу, за посланике ће се огласити сви кандидати тога среза односно места оне групе која је добила релативну већину међу групама везаним за ову најјачу кандидатску земаљску листу.

Остатак од две петине мандата поделиће се на поједине изборне округе, и то:

1 Дравска бановина

на изборни округ број 1 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 2 укупно 6 мандата;

2 Савска бановина

на изборни округ број 3 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 4 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 5 укупно 7 мандата;
на изборни округ број 6 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 7 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 8 укупно 3 мандата;
на изборни округ број 9 укупно 4 мандата;

3 Брбаска бановина

на изборни округ број 10 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 11 укупно 4 мандата;

4 Приморска бановина

на изборни округ број 12 укупно 6 мандата;
на изборни округ број 13 укупно 4 мандата;

5 Дринска бановина

на изборни округ број 14 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 15 укупно 3 мандата;
на изборни округ број 16 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 17 укупно 4 мандата;

6 Зетска бановина

на изборни округ број 18 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 19 укупно 2 мандата;
на изборни округ број 20 укупно 3 мандата;
на изборни округ број 21 укупно 4 мандата;

7 Дунавска бановина

на изборни округ број 22 укупно 2 мандата;
на изборни округ број 23 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 24 укупно 3 мандата;
на изборни округ број 25 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 26 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 27 укупно 4 мандата;

8 Моравска бановина

на изборни округ број 28 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 29 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 30 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 31 укупно 4 мандата;

9 Вардарска бановина

на изборни округ број 32 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 33 укупно 5 мандата;
на изборни округ број 34 укупно 4 мандата;
на изборни округ број 35 укупно 5 мандата.

У овим изборним окрузима у којима збир гласова са свих осталих земаљских кандидатских листа износи мање него број гласова најјаче земаљске кандидатске листе, овај остатак мандата делиће се међу све земаљске кандидатске листе, рачу-

најући ту и листу која је у тим изборним окрузима добила највећи број гласова.

Ови мандати који још припадају сваком изборном округу додељује се оним кандидатима који у својим срезовима имају апсолутну већину палих гласова, и то редом према величини броја добивених гласова.

Ако овим нису исцрпљени сви мандати од ове две петине, они који остају поделиће се међу све кандидатске земаљске листе сразмерно броју гласова који су у том изборном округу пали на све среске кандидате везане за поједине земаљске листе, и то на овај начин: број гласова који је укупно свака земаљска кандидатска листа добила у поједином изборном округу дели се са 1, 2, 3 и т. д., и најзад са цијфром која одговара броју мандата који још припада дотичном изборном округу. Од бројева добивених оваквим дељењем узима се највећих онолико, колико још мандата припада томе изборном округу и према тим бројевима додељује се број мандата свакој листи. Колико се тих бројева узело из реда оних количника добивених кад се број гласова једне листе делио са бројем 1, 2, 3 и т. д., толико мандата припада тој листи. Ови мандати поделиће се у појединим изборним окрузима редом срезовима, варошима, односно бановинским седиштима, најјачим према збиру гласова који су пали на све кандидате у срезу, вароши, односно бановинском седишту, везане за односну листу у којима та листа није већ добила мандат. Ови мандати припадају оним среским кандидатима који су међу свима осталим кандидатима тога среза, вароши односно бановинског седишта, везани за ову листу добили релативну већину.

Ако која земаљска кандидатска листа у целој земљи није добила ни 50.000 гласова, она неће учествовати при подели мандата.

Ако се десе две најјаче земаљске кандидатске листе са једнаким бројем гласова, онда ће се избори поновити у другу наредну недељу, рачунајући од дана када Главни бирачки одбор утврди резултат првих избора.

§ 62.

Чим буде готов са послом Главни бирачки одбор ће одмах објавити резултат и издати пуномоћство изабраним посланицима, која су дужни потписати претседник и сви чланови Главног бирачког одбора па одмах предати изабраном посланику.

Ако изабрани посланик није у месту, те му Главни бирачки одбор не може одмах лично предати посланичко пуномоћство, Главни бирачки одбор ће предати посланичко пуномоћство у запечаћеном омоту, на коме ће назначити: „Главни бирачки одбор, посланичко пуномоћство за Н. Н. из —————”, надлежној управној власти на реверс, с тим да га она преда адресату најдаље за десет дана.

Формулар пуномоћства прописује Министар унутрашњих послова.

Печат за пуномоћство је печат Државног савета.

§ 63.

О целом овом раду Главни бирачки одбор водиће тачан записник, из кога ће се моћи видети: како се што редом појавило и решило све оно, што је напред одређено да се испита и реши. Нарочито ће у записнику поименце бити наведено колико је било свега кандидатских земаљских листа, која су лица на којој листи предложена, које су среске односно месне кандидације за ову листу везане, колико је свега гласова која листа добила,

која су лица из које листе оглашена за посланике и добила пуномоћства. На записнику ће се морати потписати сви чланови Главног бирачког одбора, али ће сваки имати права да одвоји мишљење и стави примедбе.

§ 64.

Овако спремљен и потписан записник, послаће се сутрадан са свима прилозима и свима изборним актима што их је Главни бирачки одбор добио са различних гласачких места, Народној скупштини преко Државног одбора.

У исто време послаће Главни бирачки одбор „Службеним новинама” Краљевине Југославије и бавновинским кратак извештај о резултату избора. У том извештају мора бити речено: 1) колико је било свега бирача по сталном бирачком списку; 2) колико је свега гласача било на избору; 3) колико је свака листа добила гласова и 4) који су изабрани оглашени за народне посланике.

На основу извештаја Главног бирачког одбора, отштампаних у „Службеним новинама”, Државни ће одбор направити списак свих изабраних народних посланика и послати га Народној скупштини, заједно са свима изборним актима.

§ 65.

Све жалбе против избора шаљу се Народној скупштини било непосредно било преко Министра унутрашњих послова. Жалбу може поднети сваки бирач и Министар унутрашњих послова.

§ 66.

Ако ма којим случајем посланичко место носиоца кандидатске земаљске листе остане празно, остаће ово посланичко место непопуњено за време трајања целе периоде.

Ако се ма којим случајем упразни место среског посланика позваће се у Скупштину његов заменик. Ако се упразни место заменика онда онај срески кандидат истог среза између кандидата везаних за истог носиоца кандидатске земаљске листе, који има највиши број гласова иза среског посланика који је мандат изгубио. Ако није било више среских кандидата везаних за истог носиоца кандидатске земаљске листе онда припада мандат срезу исте бавовине чији је збир гласова свих среских кандидата везаних за истог носиоца највећи иза среза, у коме се посланичко место упразнило и то оном кандидату, који међу кандидатима истог среза везаним за истог носиоца има највећи број гласова. Исто ће се тако поступити и за случај даљег упражњења. Ову ће попуну извршити сама Народна скупштина у року од пет дана од како се место упразнило и наредити, да се о томе извести ко треба.

§ 67.

Народни посланици дужни су са својим пуномоћством бити у месту, у које је Краљевим указом сазвана Народна скупштина, још у очи дана сазива ради предаје пуномоћства на дан сазива.

§ 68.

Народни посланици који не станују у месту где се држе седнице Народне скупштине, добијају из државне благајне на име путног трошка за долазак и повратак путне трошкове, које буде Скупштина одредила. Сви народни посланици добијају за све време свога рада у Народној скупштини дневницу коју буде одредила Скупштина.

§ 69.

Чланови Државног одбора, чланови главних бирачких одбора и чланови одбора по свима гласач-

ким местима добијају из државне благајне дневницу и накнаду путног трошка, онако како ће установити Министар унутрашњих послова. Али претседници и чланови општинског одбора, кад су чланови бирачког одбора у својој општини, и претставници листа или њихови заменици, кад с претседником бирачког одбора носе изборна акта среском односно првостепеном суду, сва лица која примају плату из државне благајне, кад су такође чланови бирачког одбора у својој општини и сви претставници кандидатских листа неће добивати никакву дневницу из државне благајне.

Претседник општине или његов заступник, кад је у случају § 37 овог Закона, претседник бирачког одбора добива по првом ставу овог параграфа дневницу и накнаду путног трошка из државне благајне за ношење изборних аката среском односно првостепеном суду.

§ 70.

Пошто Народна Скупштина прегледа пуномоћства посланичка и реши све жалбе и појављена питања, вратиће Министарству унутрашњих послова све сталне бирачке спискове, да их оно пошаље општинама којима припадају. А остале изборне акте чуваће се заједно са осталим скупштинским актима.

XI Кривице и кривични поступак

§ 71.

Сваки орган власти који пропусти или одрече да изврши на време дужности, које су му овим Законом одређене или спречи кога да се користи правом које му овај Закон даје, казниће се затвором од 30 дана до 6 месеци и новчано од 300 до 3000 динара, изузев случајева за које даљи параграфи

овог закона или Кривични закон прописује теже осуде. А ако судски чиновник или који други државни чиновник, пропусти или одрече да изврши то, казниће се затвором до 2 године.

§ 72.

Они, који насиљем или претњама, спрече једног или више грађана да употребе своје бирачко право, казниће се затвором од једног месеца до две године.

§ 73.

Ко бирачу да или обећа поклон или му понуди или обећа какво место у јавној служби, да га наведе да потпише или не потпише кандидатску листу или да већ дати потпис на њу одрече, или да за извесну кандидатску листу гласа или не гласа, казниће се затвором до једне године и новчано од 30 до 500 динара.

Тако ће се казнити и бирач који за то прими било поклон било обећање поклона.

§ 74.

Као учиниоци дела побројаних у §§ 72 и 73 казниће се и они, који су дали сретства или помогли да се и једно од горњих дела учини.

§ 75.

Бирач који би више од једанпут у једном избору гласао, казниће се новчано од 50 до 500 динара и затвором од једног до шест месеци.

§ 76.

Онај који би место другога и под његовим именом гласао или се пријавио да гласа, казниће се затвором од три месеца до једне године.

§ 77.

Уз одређене осуде у § 73 кривци ће се осудити и на губитак права бирања посланика најмање за једну а највише за шест година.

Кад год осуда губитка права на бирање посланика иде уз осуду затвора, време за њу на које је кривац осуђен рачунаће се од дана издржане или опроштене осуде затвора.

§ 78.

Бирач који се при гласању буде непристојно понашао или пошто је гласао неће на опомену претседника бирачког одбора да се уклони са гласачког места, казниће се затвором од једног до шест месеци или новчано од 300 до 2000 динара.

Оваквог бирача претседник бирачког одбора дужан је да уклони са гласачког места на захтев ма ког члана бирачког одбора или претставника кандидатске листе или правног бирача, што ће се у изборни записник записати.

Тако ће се казнити и онај који дође на биралиште а није уведен у стални бирачки списак, па од надлежних лица опоменут неће да се уклони.

§ 79.

Ко увреди бирачки одбор или његовог члана, казниће се затвором од тридесет дана до шест месеци.

§ 80.

Ко делом нападне на бирачки одбор или на кога његовог члана казниће се затвором од три месеца до две године, ако дело не буде такво да се по Кривичном законику и већом казном казни.

§ 81.

Ко на биралиште дође са оружјем или оруђем употребљивим за бој казниће се затвором од јед-

ног месеца до једне године. Претседник бирачког одбора дужан је свако овако лице одмах да уклони са биралишта. Ово важи и за све оне државне или самоуправне службенике који по службеној дужности носе оружје, ако на биралиште дођу под оружјем, сем случаја када буду позвани за одржавање реда према § 42 и за чување страже према § 55.

§ 82.

Ко на биралишту ради агитације проноси лажне вести или протура слике, плакате или друга сретства за агитацију, казниће се затвором од два до шест месеци.

Исто тако казниће се и они који би виком или претњом сметали бирочком одбору или појединим бирачима у њиховом раду.

Свако овакво лице претседник бирачког одбора дужан је да удаљи са биралишта, и по службеној дужности а и на захтев ма ког члана бирачког одбора или претставника кандидатске листе или бирача, ако се увери да се дотично лице огрешило о прописе овог параграфа, што ће се и у изборни записник записати.

§ 83.

Ако кривице означене у §§ 81 и 82 учине њих више заједно, онда ће за свакога бити казна од три месеца до две године дана затвора.

§ 84.

Ко намерно повреди, уништи или однесе ма какву исправу о изборима или ма какав предмет који за избор служи или промени број гласова датих за поједине кандидатске листе казниће се затвором од једне до пет година и губитком часних права.

И покушај се овде казни.

Овако ће се казнити и стражар који по § 55 одређен да чува изборну зграду допусти да ко учини које од напред речених дела.

§ 85.

Чланови бирачког одбора, осим претставника кандидатске листе и његових заменика или одређени писар или помагачи којима је саопштено да су за овај посао изабрани, ако не дођу на своју дужност у одређено време, а не могу да оправдају свој изостанак или дошавши напусте без оправданих разлога своју дужност или неће да потпишу записник о изборном раду или пуномоћство изабраном посланику казниће се затвором од три месеца до године дана и новчано од 1000 до 3000 динара.

Овако ће се казнити и они који су од Државног одбора одређени за претседнике по гласачким местима, ако у своје време не буду на одређеном месту, а нису од Државног одбора разрешени нити могу показати неодољиве узроке који су их омели да на одређено место оду.

§ 86.

Чланови бирачког одбора казниће се затвором од једног до шест месеци у овим случајевима:

1) ако са знањем допусте да гласа неко кога у сталном бирачком списку нема а не поднесе судско решење да треба да буде у списак уведен, или да гласа онај који је већ гласао;

2) ако без оправданог узрока скрате време примања гласова или га продуже и

3) ако промене место гласања које је надлежно било одређено и објављено.

§ 87.

Ко с намером неисправно води списак гласача или изборне записнике или би у њима чинио исправке или уметке пошто су они већ потписани, осим случаја из § 28 казниће се затвором од шест месеци до две године.

§ 88.

Ко без позива претседника бирачког одбора нареди или без наредбе доведе оружану силу на биралиште казниће се затвором од једне до пет година и новчано од 500 до 2000 динара.

§ 89.

Ко против прописа § 52 точи или даје ма на какав начин алкохолна пића, казниће се затвором од петнаест дана до шест месеци и новчано од 100 до 1000 динара.

§ 90.

Дела која су овде предвиђена а казнила би се по Кривичном законику строжијом казном, и дела која нису овде предвиђена а предвиђена су у Кривичном законику, казниће се по Кривичном законику.

§ 91.

Дела која се по овом Закону не казне више од шест месеци затвора или новчано више од 1000 динара застаревају за шест месеци, а сва остала дела кажњива по овом Закону застаревају за годину дана ако за ово време није поднесена казнена пријава државном тужиоштву а од дана поднесене пријаве застарелост за сва дела кажњива по овом Закону рачунаће се по прописима Кривичног законика.

§ 92.

Све кривице које су у овом Закону предвиђене а десиле би се до дана у очи избора извиђају и суде у првом степену окружни (зборни) судови на тужбу државног тужиоштва. Приватна лица могу државном тужиоштву учинити пријаву.

Све кривице које су овим Законом предвиђене сматрају се за преступе и судови их извиђају и суде као хитне ствари.

За надлежност судова у појединим случајевима вреде општа законска нарећења.

§ 93.

Све кривице које су овим Законом предвиђене а десиле би се дана у очи избора или дана избора бирачки одбор ће описати у свом записнику с означењем имена криваца.

§ 94.

Војна лица која учине дела кажњива по овом Закону судиће редовни грађански судови.

§ 95.

У свима случајевима вреде нарећења Закона о таксама.

XII Прелазна и завршна нарећења

§ 96.

При првим изборима који буду вршени по овом Закону дужност Претседника Државног одбора вршиће Претседник Државног савета или најстарији члан одбора по рангу.

§ 97.

Министар правде овлашћује се, да даје аутентична тумачења овог изборног закона у колико би се показале нејасноће а Министар унутрашњих послова да издаје сва потребна упутства за извршење овог Закона.

§ 98.

Овај Закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад се објави у „Службеним новинама”.

10 септембра 1931 године

Нишка Бања

АЛЕКСАНДАР с. р.

Претседник Министарског савета
и министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Н. В. Краља,
армиски ћенерал,

П. Р. Живковић с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
министар правде,

Д-р Драг. С. Којић с. р.

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Н. В. Краља,
армиски ћенерал,

П. Р. Живковић с. р.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној

КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег Министра унутрашњих послова, Претседника Нашег Министарског савета, прописујемо и проглашујемо:

ЗАКОН
О БИРАЧКИМ СПИСКОВИМА

§ 1.

Бирачки спискови по којима се врше избори за Народну скупштину стални су.

Кад овај закон ступи на снагу, општински судови (општина поглаварства) дужни су у року од десет дана саставити први стални бирачки списак узимајући за основу списак, по коме су извршени избори народних посланика на дан 11 септембра 1927 године и потом у року од даљих 24 сата поднети га у два оригинална примерка надлежном среском суду на потврду. За оне крајеве где нема среског суда ову ће потврду стављати надлежни окружни суд. За варош Београд потврду бирачких спискова вршиће Окружни суд за град Београд.

У сталне бирачке спискове уписује се по службеној дужности сви, који имају бирачко право, ако су најмање годину дана настањени у тој оп-

штини. Ово последње не важи за државне службенике.

Државни и јавни самоуправни службеници заводе се у бирачке спискове оне општине, у којој им је службено седиште.

У општинама, у којима има више гласачких места бирачки ће се списак спремити у посебним свескама за свако гласачко место.

При крају списка назначиће се словима број уписаних и број листова списка. Затим ће се ставити нумера и датум па ће га општински суд са деловођом (бележником) потписати и ставити печат.

Срески односно окружни суд, у року од два дана, потврдиће списак и један примерак задржати за своју архиву а други вратити општинском суду. Ако бирачки списак не би био састављен у законском облику, срески односно окружни суд ће га претходно вратити општини, да га она у року од два дана саобрази законским прописима.

§ 2.

Бирачко право има сваки мушки држављанин по рођењу или прирођењу, ако је навршио двадесет и једну годину старости.

§ 3.

Официри активни као и подофицири и војници под заставом не могу вршити бирачко право ни бити бирани.

§ 4.

Привремено губе бирачко право: 1) који су осуђени на робију или затвор дужи од године дана, док се не поврате у права, 2) који су осуђе-

ни на губитак часних права за време док траје та казна, 3) који су под стечиштем, 4) који су под старатељством и 5) који су пресудом изгубили бирачко право због изборних кривица.

§ 5.

Општински судови (поглаварства) имају по службеној дужности сваке године од првог до тридесет првог јануара закључно извршити исправке тих спискова уводећи у њих својим решењем сва лица која имају изборно право, а нису дотле уведена, а изостављајући на исти начин она, која су то право изгубила.

Општински суд ће војнике, који су отслужили свој рок, по службеној дужности уписати у бирачки списак по отслужењу рока. Исто тако уписаће војнике, који ће у тој години отслужити свој рок.

§ 6.

Најдаље до 5 фебруара општински суд ће по слати тако исправљени бирачки списак надлежном среском односно окружном суду на потврду. У исто време поднеће му у препису све измене бирачког списка, које је извршио у току месеца јануара.

Кад суд прими бирачки списак увериће се, да ли одговара оригиналу који се у његовој архиви налази и потом га у року од петнаест дана оверити и вратити општинском суду уносећи од стране општинског суда у току месеца јануара.

Потврду потписује претседник и секретар среског односно окружног суда или њихови заступници.

§ 7.

Ако општински суд не поднесе у горе означеном року бирачке спискове надлежном среском односно окружном суду, овај суд ће га позвати да то

накнадно учини у року од пет дана, а у исто време по званичној дужности предузеће што по закону треба за казну одговорних лица. Ако и после овога рока општински суд не поднесе среском односно окружном суду стални бирачки списак, овај суд ће одредити једног чиновника суда, да у року од месец дана, у смислу одредаба овог закона, савести стални бирачки списак за ту општину.

До коначне потврде ових спискова важиће постојећи списак.

Чиновнику који буде одређен да овај посао сврши издаће се одмах из општинске касе путни трошак и дневница по постојећим прописима о путним трошковима државних службеника за службено путовање, а тај и остали издаци пашће на терет одговарајућих часника.

§ 8.

Овако потврђен списак стајаће стално изложен у општинском и среском односно окружном суду.

Сваки има право да бирачки списак прегледа, препише, обзнати и штампа и да, било за себе, било за другога тражи његову исправку.

§ 9.

Да је бирачки списак стављен на углед грађанству, мора општински суд обзнати истог дана кад се ово учини. Обзнати ова у варошима и варошицама (трговиштима) врши се писменим објавама, прилепљеним на општинским судницама и по улицама а по сеоским оштинама још и на начин који је у тој општини уобичајен.

У обзнати мора изречно бити казано, да ће на избору моћи гласати само они, који су у списак уведени.

§ 10.

Исправка бирачког списка тражи се непосредно писмено или усмено од општинског или среског односно окружног суда, само писмено. Срески односно окружни суд ће акт тражене исправке у року од 24 сата упутити општинском суду на поступак. Усмено тражење ставиће суд у записник. Уз тражење исправке морају се поднети докази.

За доказе могу служити само пуноважне јавне исправе. Ако лице, које је тражило исправку, захтева, да му се о томе изда уверење, суд је дужан то одмах учинити. Свако тражење исправке уводи се истог дана како у деловодну књигу (уруџбени записник), тако и у нарочити списак ради лакшег прегледа.

Ако општински суд чини исправку у бирачком списку по службеној дужности мора своје решење, којим исправку наређује, образложити пуноважним доказима.

§ 11.

По сваком тражењу исправке бирачког списка, општински суд мора донети своје решење у року од пет дана било да тражење усваја или не. Своје решење предаје онеме, који је исправку тражио, одмах чим се јави, у року од пет дана. Ако се решење тиче и кога другога, суд га предаје и овоме службено у истом року.

Предаја решења извршиће се интересованом лицу уз писмену потврду пријема а неписменом пред двојицом сведока. На случај, да се интересовано лице не пронађе, решење ће му се прилепити на дом пред двојицом писмених сведока, који ће се потписати на доставници заједно са званичником, који је ово решење на дом прилепио.

Ако се не зна ни где је дом интересованог лица, те му се предаја не би могла извршити ни

на један од изложених начина, онда ће се решење прилепити на општински дом.

Они, који су одбијени што уз тражење нису поднели доказе, какви се траже у § 10 овог закона, могу поново тражити исправку и поднети доказе, ако рок за тражење исправке не буде уопште истекао.

Али ако општински суд у остављеном року по тражењу исправке бирачког списка не донесе никакво решење, сматраће се, да је потражиоца исправке одбио од тражења и овај ће имати право да се жали непосредно надлежном среском односно окружном суду.

У том случају срески односно окружни суд ће од општинског суда одмах тражити потребна акта и према доказима донети решење, поступајући по ставу другом § 10 овог закона. Ако се исправка тиче и другог лица, срески односно окружни суд ће бити дужан у исто време и овога известити.

Општински суд дужан је у овом случају по слати среском односно окружном суду потребна акта у року од 24 сата од пријема захтева (отписа) среског односно окружног суда, којим се иста траже.

§ 12.

Како потраживач исправке, тако и онај кога се исправка тиче, имају право у року од три дана од пријема решења жалити се надлежном среском односно окружном суду.

Ако општински суд одбије молбу потраживача исправке бирачког списка, онда лице, кога се то тражење тиче, ако има шта да изнесе или изјави у своју корист, мора то учинити општинском суду у року од три дана од пријема решења, односно судске доставе (§ 11 ал. 7), јер после сре-

ског односно окружног суда не може више ништа предузети.

Жалба по првом и изјава по другом ставу овог параграфа предаје се усмено или писмено општинском суду. Жалбе или изјаве суд ће ставити у записник и свакоме, ко затражи, издаће уверење, да је и кога дана жалба или изјава дата суду.

§ 13.

Свако своје решење, донесено по § 11 овог закона, општински суд мора послати по званичној дужности у року од два дана по истеку рока жалби, надлежном среском односно окружном суду на оцену, заједно са свима актима, који се на ово односе. Овај суд ће најдаље за седам дана по пријему аката, донети своје решење којим одобрава или ништи решење општинског суда. У случају жалбе, срески односно окружни суд може и преиначити решење општинског суда. Чим донесе своје решење, срески односно окружни суд истог дана шаље га са свима актима општинском суду, пошто претходно у бирачки списак, који се код њега налази, унесе измену која се и ако се у томе његовом решењу садржи. Решење среског односно окружног суда извршно је.

§ 14.

По тражењу исправке бирачких спискова неће се наплаћивати никаква такса ни по којем раду или акту, нити на исправе, као: изводе из црквених књига, уверења, потврде итд. које су потребне као докази за ова тражења, већ ће се на њима назначити: у којој се намери издају и да се неће моћи употребити као докази без таксе за какве друге послове. Надлежне власти дужне су потра-

живачу издати у року од 24 сата све исправе, које се траже ради исправке бирачких спискова.

§ 15.

Кад буде обнародован указ о изборима народних посланика исправке се могу тражити још петнаест дана по обнародовању указа. Свако доцније тражење исправке не утиче на састав бирачког списка, по којем ће се извршити већ расписани избор.

§ 16.

Ако дан избора пада у време од 1 јануара до 25 фебруара закључно, исправљање спискова по званичној дужности одложиће се до после избора и рокови предвиђени у овом закону почињу тећи десет дана од дана избора у место од 1 јануара. Исправке на захтев појединача моћи ће се и у том случају вршити по одредбама овог закона.

§ 17.

Ко приликом исправке спискова, предвиђене у § 1 овог закона, унесе у список које лице, или неког из списка избрише без образложеног решења, казниће се затвором од три месеца до две године. Ако би број тако уписаных или избрисаних лица био већи од десет за једно гласачко место, казниће се до пет година затвора.

§ 18.

Ко приликом исправке спискова хотимично пропусти унети у список лица, која је по званичној дужности дужан унети, а која дотле нису била у списку, казниће се до три месеца затвора или новчано до 3000 динара.

Тако ће се исто казнити и за случај, ако том приликом намерно пропусти избрисати оне, који су умрли или изгубили бирачко право.

§ 19

Ако општински суд не поднесе сталне бирачке спискове среском односно окружном суду у року одређеном овим законом, казниће се одговорна лица до шест месеци затвора.

§ 20.

Све ове кривице (§§ 17, 18, 19) судиће веће окружног суда.

§ 21.

Послове који се односе на решавање о исправци бирачких спискова у крајевима где нема општинског суда, вршиће општински претстојник (начелник, кнез), или његов заменик заједно са два општинска већника, које ће изабрати општинско веће.

§ 22.

Формуларе бирачких спискова прописује Министар унутрашњих послова.

§ 23.

Уз стални бирачки списак општински суд мора саставити и један заједнички азбучни (абецедни) именик (индекс) свих бирача у општини у којем ће се поред имена сваког бирача означити страна и број бирачког списка, под којим је овај уведен у бирачки списак. При изради првог сталног бирачког списка општински суд ће бити дужан, да овај именик изради у два примерка, од којих ће један задржати срески односно окружни суд за своју

архиву. Окружни суд ће потом службено уводити сваког бирача и у свој азбучни именик.

§ 24.

Општински суд ће сваке пете године преписати оригинални бирачки списак изостављајући оне бираче који су избрисани, а уводећи накнадно уписане. У колико се у већим варошима укаже потреба због нагомиланости аката, срески односно окружни суд може наредити да се тај препис и радије изврши и у два оригинална примерка поново поднесе среском односно окружном суду на потврду, који на тај начин постају стални бирачки спискови.

Прелазна наређења

§ 25.

За прве наредне изборе народних посланика по ступању на снагу овог закона рок предвиђен у § 7 код прве реченице мења се у рок од два дана а рок предвиђен у истом параграфу код друге реченице мења се у рок од три дана; рок предвиђен § 13 код прве реченице мења се у рок од 24 сата а рок предвиђен у истом параграфу код друге реченице мења се у рок од два дана, и рок предвиђен у § 15 код прве реченице мења се у рок од три дана.

§ 25-a

Општинске власти по службеној дужности ће у року од три месеца бирачке спискове саобразити измене става 3 § 1, а у року од даљих 15 дана послати суду на потврду заједно са преписом свих измена бирачког списка, учињених у означеном року од три месеца. Суд ће поступити сходно §§ 6 и 7.

§ 26.

Овај закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад се објави у „Службеним новинама”.

6 септембра 1931 године
Београд

АЛЕКСАНДАР с. р.

Претседник Министарског савета
и министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
армиски ћенерал,

П. Р. Живковић с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
министар правде,

Д-р Драг. С. Којић с. р.

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
армиски ћенерал,

П. Р. Живковић с. р.

На основу § 22 Закона о бирачким списковима прописујем:

А. Формулар сталног бирачког списка, који има следеће рубрике: текући број, породично и рођено име бирача, занимање, место становља (улица и број куће — крај, махала) и најзад рубрика за примедбу.

Формулар А.

Тек. број	Породично и рођено име бирача	Занимање	Место становља (улица и број куће — крај, махала)	Примедба

Б. Формулар заједничког азбучног (абецедног) именника, који има следеће рубрике: текући број, страна сталног бирачког списка, текући број сталног бирачког списка, породично и рођено име бирача, занимање, место становља (улица и број куће — крај, махала), и најзад рубрика за примедбу.

Формулар Б.

Тек. број	Стр. сталног бирачког списка	Тек. број сталног бирачког списка	Породично и рођено име бирача	Занимање	Место становља (улица и број куће — крај, махала)	Примедба

III бр. 51045
8 септембра 1931 године
у Београду

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
армиски ћенерал,
П. Р. Живковић с. р.

Год. бр.
38625